

Datum: Rijeka, 1. srpnja 2024.

Kolegij: Sestrinstvo u promociji i zaštiti javnog zdravlja

Voditelj: Željko Jovanović

e-mail voditelja: zeljko.jovanovic@uniri.hr

Katedra: Katedra za temeljne medicinske znanosti

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Sestrinstvo - Javno zdravlje

Godina studija: 2

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Sestrinstvo u promociji i zaštiti javnog zdravlja obavezni je kolegij druge godine Sveučilišnog diplomskog studija - Sestrinstvo - Javno zdravlje. Kolegij obuhvaća ukupno 95 sati nastave (35 sati predavanja, 40 sati vježbi i 20 sati seminara) te nosi 10 ECTS bodova. Izvodi se u prostorima Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci i nastavnim bazama FZSRI. Ciljevi kolegija su usvojiti temeljne kompetencije za identificiranje zdravstvenih potreba populacije, procjenu stanja zdravlja i uzročno-posljedičnih čimbenika razvoja bolesti te kreiranje javnozdravstvenih politika i upravljanje javnozdravstvenim intervencijama u promociji zdravlja i prevenciji bolesti, odnosno:

1. Pripremiti studente za definiranje elemenata zdravstvenog sustava i analiziranje organizacije zdravstvene zaštite;
2. Osposobiti studente za razumijevanje kriznih stanja i organizacije zdravstvene zaštite u izvanrednim okolnostima;
3. Upoznati studente s javnozdravstvenim intervencijama te metodologijom njihove pripreme, upravljanja i vrednovanja;
4. Upoznati studente s mogućnostima za identificiranje ključnih elemenata strateškog okvira za promicanje zdravlja;
5. Osigurati stjecanje znanja i vještina za aktivno sudjelovanje u planiranju programa promicanja zdravlja;
6. Usvojiti temeljne kompetencije za identificiranje čimbenika javnozdravstvenih rizika, kreiranje programa i upravljanje aktivnostima u promociji zdravlja i prevenciji bolesti;
7. Upoznati studente s temeljnim komunikacijskim spoznajama s posebnim naglaskom na različitost pristupa u javnom zdravlju;
8. Osposobiti studente za korištenje komunikacijskih modela i tehnika u radnom okruženju i javnom medijskom prostoru;
9. Pripremiti studente za procjenu razlika u zdravstvenom stanju stanovništva i važnost solidarnosti i jednakopravnosti u zdravlju;
10. Osposobiti studente za razumijevanje spektra socio-medicinskih i etičkih dimenzija u provođenju zdravstvene zaštite.

Nakon odslušanih predavanja, realiziranih nastavnih obveza u seminarima i vježbama te položenog ispita studenti će moći (ishodi učenja):

- I1- Identificirati značajke kriznih stanja i planirati upravljanje zdravstvenim rizicima;
- I2- Opisati i objasniti model javnozdravstvenih intervencija u sestrinstvu i navesti primjere javnozdravstvenih intervencija;
- I3- Primijeniti odgovarajuće standarde i načela organizacije, planiranja i upravljanja u javnom zdravstvu;
- I4- Analizirati prednosti i nedostatke različitih strategija promicanja zdravlja;
- I5- Implementirati adekvatni program promicanja zdravlja i sigurnog okoliša u različitim situacijama.

Popis obvezne ispitne literature:

- Šogorić S i sur. Organizacija zdravstvene zaštite i zdravstvena ekonomika. Zagreb: Medicinska naklada; 2015.
- Puntarić D, Ropac D, Jurčev Savičević A i suradnici. Javno zdravstvo. Zagreb: Medicinska naklada; 2015.
- Lučanin, D., Lučanin, J. Komunikacijske vještine u zdravstvu. Naklada Slap. Jasterbarsko, 2010.

Popis dopunske literature:

- Health 21: an introduction to the health for all policy framework for the WHO European Region. (Europea Health for All Series, No.5). World Health Organization Regional Office for Europe, Copenhagen
- Mastroianni, A.C., Kahn, J. P., Kass, N.E. (eds.) (2019). The Oxford Handbook of Public Health Ethics. Oxford: Oxford University Press.
- Donev, D., Pavlekovic, G., Zaletel Kragelj, L. (2007). Health promotion and disease prevention. Skopje: Hans Jacobs Publishing Company.
- Vuletić, S. (ur.). (2013). Qualia javnog zdravstva. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, Škola narodnog zdravlja Andrija Štampar.
- Rudan I. Loš zrak. Ljevak. Zagreb, 2018.
- Nastavni materijali s predavanja

Nastavni plan:

Popis predavanja, seminara i vježbi (s naslovima i pojašnjenjem):

SADRŽAJ PREDMETA, NASTAVNE CJELINE I ISHODI UČENJA

- **Zdravstveni sustavi i krizna stanja – I1- I2**

- Zdravlje i pravo na zdravlje u Republici Hrvatskoj i organizacija sustava zdravstvene zaštite;
- Specifičnosti zdravstvene zaštite posebnih skupina: trudnice, djeca, školska djeca i mladi, radnici, starije osobe i osobe s posebnim potrebama;

- Mjere zdravstvene zaštite, ciljevi, elementi i razine zdravstvenog sustava i zdravstvene zaštite;
- Planiranje u zdravstvu, evaluacija i upravljanje kvalitetom;
- Upravljanje kadrovskim potencijalima u sustavu zdravstvene zaštite;
- Novi izazovi u sustavu javnog zdravstva i upravljanje u kriznim stanjima i izvanrednim okolnostima.

- **Javno zdravstvene edukacije, vođenje i upravljanje javnozdravst. intervencijama-I3**

- Javnozdravstvene intervencije u sestrinstvu;
- Modeli zdravstvenih ponašanja i zdravstvenih edukacija (Model zdravstvenih vjerovanja, TTM, Precede procede, Socijalni marketing ;
- Zdravstveni odgoj;
- Planiranje javnozdravstvenih programa;
- Učinkovitost i vrednovanje javnozdravstvenih programa prevencije;
- Primjeri evidence-based programa u RH i svijetu.

- **Strategija promicanja zdravlja i sigurnog okoliša -I4-I5**

- Promicanje zdravlja i sigurnog okoliša – pojmovno određenje;
- Teoretski okvir i koncepti promocije zdravlja i sigurnog okoliša;
- Razvoj koncepta promicanja zdravlja u svijetu i Hrvatskoj;
- Suvremeni globalni i europski trendovi u promicanju zdravlja;
- Promicanje zdravlja u različitom okruženju i lokalnoj zajednici;
- Uloga sestrinstva u promicanju zdravlja.

- **Prevenција i kontrola javnozdravstvenih rizika - I4-I5**

- Definiranje pojmova (prevencija, strategija, sveobuhvatne strategije, koncepti, modeli i razine prevencije) i čimbenika rizika koji utječu na zdravlje;
- Program preventivnih mjera i njihova učinkovitost u primjeni na svim razinama zdravstvene zaštite;
- Planiranje, primjena i evaluacija javnozdravstvenih preventivnih aktivnosti na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te u različitim populacijskim skupinama i okruženjima;
- Javnozdravstvena medicina i sestrinstvo utemeljeno na dokazima (evidence-based, science-based programi, on-line baze podataka);

- Uloga sestrinstva u integriranom i timskom pristupu u prevenciji bolesti i vodećim javnozdravstvenim problemima u RH (debljina, šećerna bolest, kardiovaskularne bolesti, zloćudne bolesti, spolno prenosive bolesti, bolesti ovisnosti, zarazne bolesti).
- **Komunikacija i komunikacijski pristup u javnom zdravstvu – 15**
- Temeljni komunikacijski pojmovi, spoznaje i vještine s posebnim naglaskom na različitost pristupa u javnom zdravstvu;
- Komunikacijski modeli i tehnike u radnom okruženju i javnom medijskom prostoru;
- Komunikacijski pristup u javnom zdravstvu, informacijska pismenost, zdravstvena pismenost i uloga društvenih medija;
- Komunikacija i komunikacijski pristup u razumijevanju specifičnosti vulnerabilnih skupina;
- Etička pitanja u komunikaciji u sestrinstvu;
- Komunikacija s medijima i javnošću.
- **Solidarnost i pravičnost u zdravlju- 14-15**
- Društvena vrijednost zdravlja, društvene odrednice zdravlja, socijalna struktura i zdravlje;
- Politika i strategija zdravlja za sve, zdravlje i ljudska prava;
- Etički izazovi u javnom zdravstvu: prava pacijenata, etika sestrinstva, istraživanja u javnom zdravstvu, pravednost raspodjele sredstava u sustavu zdravstva.

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u seminarskim oblicima rada, pripremati seminarsku prezentaciju, napisati seminarski rad, napisati tematski esej i položiti završni ispit u formi testa.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:
 Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci. Studenti na pojedinom predmetu od 100% ocjenskih bodova tijekom nastave mogu ostvariti najviše 50% ocjenskih bodova, dok se preostalih 50% ocjenskih bodova ostvaruje na završnom ispitu koji obuhvaća pismeni i/ili usmeni ispit.
 Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema stručnim kriterijima ocjenjivanja.
 Elementi ECTS ocjenjivanja su: aktivnost u nastavi – seminarska rad i prezentacija (20 bodova), kolokvij (30 bodova) i završni ispit (50 bodova). Ukupan postotak uspješnosti studenata tijekom

nastave čini 50 i završni ispit 50 bodova. Da bi pristupili završnom ispitu studenti su obvezni ostvariti 50 % predviđenih bodova u navedenim oblicima nastavnog rada.

Završni ispit je pismeni ispit i sastoji se iz testa s 40 pitanja u kojem se ostvaruje 40 bodova i tematskog eseja u kojem se ostvaruje 10 bodova. Na završnom ispitu ispitni prag ne može biti manji od 50 %. Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojni sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

NE

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Unesite tražene podatke

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024./2025. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
11. 10. 2024.	15.00 - 19.00 Z5			izv. prof.dr.sc. Željko Jovanović (1 sat) doc. dr. sc. Robert Doričić (5sati)

12. 10. 2024.	15.00 - 18.00 Z5			izv. prof.dr.sc. Željko Jovanović (4 sata)
25. 10. 2024.	08.15 - 14.00 NZJZ			doc. dr. sc. Želimir Bertić
26. 10. 2024.	14.00 - 18.00 Z4			doc. dr. sc. Želimir Bertić
07. 11. 2024.	13.00 - 19.00 Z3			Tamara Car, mag. med. techn.
22. 11. 2024.	13.00 - 16.00 Z3			Barbara Malašević, mag. med. techn.
23. 11. 2024.	12.00 - 15.00 Z4			izv. prof.dr.sc. Željko Jovanović
05. 12. 2024.			14.00 -19.00 Z3	Iva Sotošek, mag. med. techn. Andrea Župan Perše, mag. med. techn.
06. 12. 2024.			16.00 -19.00 Z3	Iva Sotošek, mag. med. techn. Andrea Župan Perše, mag. med. techn.
10. 01. 2025.			08.15 -15.00	Iva Sotošek, mag. med. techn. Andrea Župan Perše, mag. med. techn.
11. 01. 2025.			08.15 -14.00	Iva Sotošek, mag. med. techn. Andrea Župan Perše, mag. med. techn.
24. 01. 2025.			08.15- 15.00	Iva Sotošek, mag. med. techn. Andrea Župan Perše, mag. med. techn.
25. 01. 2025.			08.15 -14.00	Iva Sotošek, mag. med. techn. Andrea Župan Perše, mag. med. techn.

06. 02. 2025.		14.00-19.00 Z5		Ivana Tutić Grokša
08. 02. 2025.		14.00-17.00 Z5		izv. prof. dr. sc. Željko Jovanović
20. 02. 2025.		14.00-19.00 Z3		doc. dr. sc. Želimir Bertić
22. 02. 2025.		14.00-17.00 Z5		Barbara Malešević, mag. med. techn.

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Zdravlje i društvo	1	Z5
P2	Promicanje zdravlja i okoliša	2	Z5
P3	Koncept promicanja zdravlja u svijetu i RH	1	Z5
P4	Sestrinstvo u promicanju zdravlja	1	Z5
P5	Etička pitanja u promicanju zdravlja	1	Z5
P6	Zdravlje u zajednici – procjena zdravstvenog stanja i planiranje zdravlja	2	Z5
P7	Promicanje zdravlja i zdravstvena pismenost	2	Z5
P8	Zdravlje u zajednici – procjena zdravstvenog stanja i planiranje zdravlja	2	NZJZ
P9	Nacionalne javnozdravstvene strategije, planovi i programi	1	NZJZ
P10	Gerontološko-javnozdravstvena zaštita i palijativna skrb	2	NZJZ
P11	Učinkovitost i vrednovanje javnozdravstvenih intervencija	2,5	Z4
P12	Primjeri evidence-based programa u RH i svijetu	2,5	Z4
P13	Javnozdravstvene intervencije u sestrinstvu	2,5	Z3
P14	Uloga patronažne službe u promociji zdravlja i prevenciji bolesti	2,5	Z3
P15	Planiranje javnozdravstvenih programa u zajednici	2,5	Z3
P16	Zdravstveni odgoj, zdravstveno ponašanje i edukacija	2,5	Z3
P17	Komunikacija i komunikacijski pristup u javnom zdravstvu	1	Z4
P18	Planiranje u javnom zdravstvu, evaluacija i upravljanje kvalitetom	1	Z4
P19	Upravljanje kadrovskim potencijalima u sustavu zdravstvene zaštite	1	Z4
P20	Novi izazovi javnog zdravstva		Z4
	Ukupan broj sati predavanja	35	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Metode istraživačkog rada u javnom zdravstvu i ocjena zdravstvenog stanja odabrane populacijske skupine	5	Z5
S2	Kvantitativna i kvalitativna istraživanja, kreiranje upitnika i anketa za istraživanje u javnom zdravstvu (na praktičnom primjeru odabranih modula)	5	Z5

	studenti će obraditi konkretan javnozdravstveni problem)		
S3	Prijedlog javnozdravstvenih intervencija posebnih populacijskih skupina (osobe starije od 65 godina, bolesnici u terminalnoj fazi, predškolska djeca, učenici i studenti, trudnice, beskućnici)	5	Z3
S4	Promicanje zdravlja i prevencija bolesti na primjeru patronažne službe	5	Z5
	Ukupan broj sati seminara	20	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Procjena javnozdravstvenog rizika u zajednici	10	Z3
V2	Izrada programa prevencije JZ zajednici	10	Z3
V3	Evaluacija javnozdravstvene intervencije	10	
V4	Komunikacija i edukacija rizičnih skupina	10	
	Ukupan broj sati vježbi	40	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	06. 03. 2025.
2.	22. 03. 2025.
3.	
4.	